
PWYLLGOR CRAFFU CORFFORAETHOL, 15.01.15

Yn bresennol: Y Cyngorydd Jason Humphreys (Is-gadeirydd yn cadeirio).

Y Cynghorwyr:- Gwynfor Edwards, Elwyn Edwards, Aled Evans, Siân Gwenllian, Michael Sol Owen, W.Roy Owen, Eirwyn Williams, John Wyn Williams ac R.H.Wyn Williams.

Swyddogion yn bresennol: Geraint George (Pennaeth Strategol a Gwella), Debbie Anne Williams Jones (Rheolwr Aelodau – Gwasanaeth Democrataidd) ac Eirian Roberts (Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu).

Yn bresennol ar gyfer eitem 3 isod:-

Y Cyngorydd Ioan Thomas, Aelod Cabinet Gofal Cwsmer

Yn bresennol ar gyfer eitem 4 isod:-

Y Cyngorydd Ioan Thomas, Aelod Cabinet Gofal Cwsmer
Huw Ynry (Uwch Reolwr Technoleg Gwybodaeth a Thrawsnewid)

Yn bresennol ar gyfer eitem 5 isod:-

Alwyn Evans Jones (Pennaeth Adnoddau Dynol)

Yn bresennol ar gyfer eitem 6 isod:-

Y Cyngorydd Dyfrig Siencyn, Dirprwy Arweinydd (yn dirprwyo ar ran yr Arweinydd)
Vera Jones (Rheolwr Aelodau – Gwasanaeth Democrataidd)

Ymddiheuriadau: Y Cynghorwyr Lesley Day, Dyfed Edwards, Gweno Glyn, Simon Glyn, Annwen Hughes, Peredur Jenkins, Dyfrig Jones, June Marshall a Gethin Glyn Williams.

Hefyd, Andy Bruce, Swyddfa Archwilio Cymru.

Croesawyd y Cynghorwyr John Wyn Williams ac R.H.Wyn Williams i'w cyfarfod cyntaf o'r pwyllgor hwn.

Nododd y Cadeirydd fod angen trafodaeth ar ddiwedd y cyfarfod ynglŷn ag aelodaeth yr Ymchwiliad Craffu Cynllun Datblygu Lleol – Cydweithio.

1. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

2. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod diwethaf o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 13 Tachwedd, 2014 fel rhai cywir.

3. STRATEGAETH YMGYSYLLTU

Aelod Cabinet: y Cyngorydd Ioan Thomas

- (a) Cyflwynwyd – adroddiad yr Aelod Cabinet Gofal Cwsmer yn ymateb i gwestiynau penodol a godwyd yn y Cyfarfod Paratoi diwethaf ar 27 Tachwedd, 2014.

Ymhellach i gynnwys yr adroddiad, eglurodd yr Aelod Cabinet nad ef oedd yn gyfrifol am y maes ymgysylltu bellach yn sgil newidiadau diweddar yng nghyfrifoldebau'r Aelodau Cabinet, ond gan fod yr adroddiad yn adrodd ar yr hyn oedd wedi digwydd eisoes ac wedi'i baratoi cyn gweithredu'r newidiadau i'r Cabinet, mai ef oedd yn y sefyllfa orau i ateb cwestiynau'r aelodau.

- (b) Rhoddwyd cyfle i'r aelodau ofyn cwestiynau a chynnig sylwadau. Yn ystod y drafodaeth, ymatebodd yr Aelod Cabinet i gwestiynau / sylwadau ynglŷn â'r:-
- Uchelgais ar gyfer gwella ymgysylltu a'r angen i fod yn realistig yn wyneb yr her ariannol newydd y mae'r Cyngor yn ei wynebu.
  - Yr angen am fwy o ymgysylltu'n lleol a gwell ymgysylltu yn wyneb y toriadau sydd ar y gorwel.
  - Y pwyslais a roddir gan wahanol adrannau ar ymgysylltu.
- (c) Casglwyd o'r drafodaeth fod ymgysylltu'n hollbwysig, ond hefyd yn her sylweddol sy'n amhosib' ei chyfarch yn llwyr, ond bod y Cyngor am wneud popeth o fewn ei allu i wireddu gofynion y Strategaeth.

4. CYNIG ARBEDION C25 – DIDDYMU DARPARIAETH CEFNOGAETH TG Y TU ALLAN I ORIAU CRAIDD Y CYNGOR
Aelod Cabinet: y Cyngorydd Ioan Thomas

- (a) Cyflwynwyd – adroddiad yr Aelod Cabinet Gofal Cwsmer mewn ymateb i gais y Cabinet ar 16 Rhagfyr, 2014 i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol graffu beth fyddai effaith cynnig arbed effeithlonrwydd C25 ar allu'r gwasanaethau perthnasol i gynnal gwasanaeth tu allan i oriau pe bai'r systemau yn methu.

Ymhellach i gynnwys yr adroddiad, eglurodd yr Aelod Cabinet nad ef oedd yn gyfrifol am y maes technoleg gwybodaeth bellach yn sgil newidiadau diweddar yng nghyfrifoldebau'r Aelodau Cabinet, ond gan fod yr adroddiad wedi'i baratoi cyn gweithredu'r newidiadau, mai ef oedd yn y sefyllfa orau i ateb cwestiynau'r aelodau.

- (b) Rhoddwyd cyfle i'r aelodau ofyn cwestiynau a chynnig sylwadau. Yn ystod y drafodaeth, ymatebodd yr Aelod Cabinet i gwestiynau / sylwadau ynglŷn ag:-
- Effaith y cynllun arbed ar garfannau mwyaf bregus cymdeithas o ystyried bod mwyafrif y problemau yn y maes gofal yn codi ar benwythnosau, ac yn enwedig ar gyfnodau gwyliau megis y Pasg a'r Nadolig.
  - Pwysigrwydd gallu rhannu data gydag asiantaethau eraill 24/7.
  - Pryder ynglŷn â diddymu'r gefnogaeth i weithwyr gofal oni bai bod yna drefniant amgen yn ei le.
  - Dibynadwyedd y systemau technoleg gwybodaeth.
  - Yr angen i werthuso'r holl systemau technoleg gwybodaeth.
  - Y senario gwaethaf pe na bai'r gefnogaeth TG ar gael.
  - Dichonolrwydd treialu'r cynnig am flwyddyn yn unig yn y lle cyntaf.
- (c) Cytunwyd i gyfleu'r neges i'r Cabinet bod y pwyllgor hwn wedi rhoi ystyriaeth fanwl i effaith bosib' y cynnig a bod yr aelodau'n pryderu'n gyffredinol na chyflawnwyd digon o werthuso o ran y risg ac na ystyriwyd yr agweddau ymarferol yn ddigon manwl, ac yn hytrach nag adweithio ar ôl i bethau fynd o'u lle, gwell fyddai ceisio osgoi sefyllfa o'r fath yn y lle cyntaf.

5. CAFFAEL YNNI YN RHATACH**Aelod Cabinet: y Cyngorydd Peredur Jenkins**

- (a) Cyflwynwyd – adroddiad yr Aelod Cabinet Adnoddau yn ymateb i gwestiynau penodol a godwyd yn y Cyfarfod Paratoi diwethaf ar 27 Tachwedd, 2014.
- (b) Rhoddwyd cyfle i'r aelodau ofyn cwestiynau a chynnig sylwadau. Yn ystod y drafodaeth, ymatebodd y Pennaeth Adnoddau Dynol i gwestiynau / sylwadau ynglŷn â:-
- Sut orau i hysbysebu'r cynllun ac i gyrraedd y cymunedau sydd fwyaf ei angen drwy'r cymdeithasau tai?
  - Sicrhau safon y gwasanaeth a gynigir gan y cyflenwyr ynni newydd.
- (c) Diolchwyd i'r Cyngorydd Eirwyn Williams am ddod â'r mater hwn i sylw yn y lle cyntaf a gofynnwyd i'r cyngorwyr ledaenu'r neges am y cynllun o fewn eu wardiau.

6. TREFNIADAU CRAFFU ARFAETHEDIG Y BWRDD GWASANAETHAU LLEOL AR Y CYD**Aelod Cabinet: y Cyngorydd Dyfrig Siencyn (ar ran y Cyngorydd Dyfed Edwards)**

- (a) Cyflwynwyd – adroddiad ar y cyd gan Uwch Reolwr Partneriaethau Gwynedd a Môn, Rheolwr Gwasanaethau Democraidd Cyngor Gwynedd a Swyddog Craffu Cyngor Sir Ynys Môn yn amlinellu 3 opsiwn gwahanol ar gyfer sefydlu trefniadau craffu'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol, gan argymhell symud ymlaen gydag Opsiwn B (h.y. sefydlu Panel Craffu Bwrdd Gwasanaethau Lleol Gwynedd ac Ynys Môn ar y Cyd) gan ofyn i'r swyddogion symud ymlaen i gwblhau'r trefniadau ymarferol, i gynnwys materion fel trefniadau aelodaeth, trefniadau gweithredu a hyfforddi, rhestr o gyfarfodydd a lleoliad.
- (b) Rhoddwyd cyfle i'r aelodau ofyn cwestiynau a chynnig sylwadau. Yn ystod y drafodaeth, ymatebodd yr Aelod Cabinet a'r swyddogion i gwestiynau / sylwadau ynglŷn ag:-
- Ymdeimlad nad yw'r Cyngor a'r BGLI yn rhannu'r un blaenoriaethau a'r angen i ddeall beth yw rôl a dylanwad y panel ac i bwy mae'n adrodd.
  - Pryder y byddai panel yn symud i ffwrdd oddi wrth atebolrwydd lleol ac y byddai yna fwy o rym a statws yn perthyn i bwyllgor craffu ar y cyd rhwng Gwynedd a Môn gydag aelodau etholedig yn gwasanaethu arno, ond gyda hawl i gyfethol eraill yn ôl yr angen. Byddai hyn hefyd yn cryfhau'r atebolrwydd gwleidyddol yn y trefniadau arfaethedig.
  - Awgrym y byddai 1 cynrychiolydd o'r sector wirfoddol yn ddigonol fel bod 4 aelod etholedig o'r ddau gyngor arno er mwyn sicrhau'r atebolrwydd gwleidyddol clir.
  - Y ffaith mai'r 2 Gyngor Sir yw'r unig gyrff democraidd ar y Bwrdd Gwasanaethau Lleol, ac a ddylai hynny gael ei adlewyrchu yn aelodaeth y panel / pwyllgor?
  - Sut y bydd y gwaith yn cael ei ariannu?
  - Yr angen i fod yn wylidwrus nad yw'r pwyllgor yn gwneud penderfyniadau na ellir eu cyfiawnhau, eu hariannu na'u cefnogi.
  - Yr angen i'r bartneriaeth gymryd hyn o ddifri' a phryder na fydd mudiadau heb hawliau pleidleisio yn anfon cynrychiolwyr i'r cyfarfodydd.
- (c) Cytunwyd i symud ymlaen gydag ail-ystyried Opsiwn B yn dilyn i'r swyddogion lunio'r trefniadau ymarferol a nodwyd, ond bod y trefniadau hynny, ynghyd â'r

trefniadau adrodd yn ôl a'r sefyllfa o safbwynt atebolrwydd gwleidyddol y panel yn cael eu cyflwyno i'r pwyllgor hwn cyn i'r aelodau ddod i gasgliad terfynol ar y mater.

7. YMCHWILIAD CRAFFU CYNLLUN DATBLYGU LLEOL – CYDWEITHIO

- (a) Nodwyd mai tri aelod yn unig oedd wedi rhoi eu henwau ymlaen ar gyfer yr ymchwiliad hyd yma a gofynnwyd i'r pwyllgor naill ai enwebu dau aelod arall neu ystyried a ddylid symud ymlaen â'r ymchwiliad o gwbl.
- (b) Cytunwyd i gylchredeg y briff unwaith yn rhagor a thrafod y maes hwn ac unrhyw feysydd ymchwil eraill posib' yn y Cyfarfod Paratoi nesaf ar 12 Chwefror.

Dechreuodd y cyfarfod am 10.30am a daeth i ben am 12.05pm.